

[Svend Haugaard.]

mener, at værdifulde fredningsarealer skal prioriteres meget højt. Vi mener på den anden side også, at værdifulde og gode landbrugsarealer skal prioriteres højt, men der er ikke nogen særlig risiko for konflikt mellem de to ting, fordi det i reglen viser sig, at det sjældent er de samme arealer, og det gør jo sagen lettere.

For grusudvindings- og råstofudvindingsområder er det i reglen heller ikke de bedste landbrugsarealer, det drejer sig om, men derimod kan de ofte gå ind på de rekreative områder, og vi vil gerne fastslå, at her kommer fredningen ind i første prioritet.

Gode landbrugsarealer generes derimod ofte af byudviklingen, af flyvepladser, forsvarsanlæg, vejanlæg, sommerhuse osv., og dér bør vi nok huske på, at den gode landbrugsjord er det bedste og varigste — hvis vi da behandler den rigtigt — råstof, vi har. Landbrugsjord har i realiteten hidtil været ubeskyttet, når andre instanser har haft bud efter den, og det er spørgsmålet, om vi ikke skulle tage det op til drøftelse med henblik på at bevare vor vigtige råstofkilde på dette punkt.

Med hensyn til administrationen af fredningsplanlægningen hører jeg til dem, der mener, den har været for knudret. Der er mange eksempler på dobbelt og flerdobbelt administration, og det gør den dyr i administration, det giver lang ventetid, det giver utilfredshed hos dem, der skal vente på sagsafgørelsen. For at tage et eksempel: ansøgning om tilladelse til campingplads, til losseplads — uden i øvrigt at drage sammenligning mellem disse to ting — skal søges hos amtsråd og hos zonelovsmyndigheder, fredningsplanudvalg, vejevæsen, sundhedsmyndigheder, jordlovsudvalg, hvis det er landbrugsjord, og kommunen skal blandes ind i det. Hvis det drejer sig om grusudvinde, skal amtet give tilladelse, men sagen med fotokopier og med målebordsblade osv. sendes til den tekniske forvaltning i amt og kommune, til Danmarks Geologiske Undersøgelse, til sundhedsvæsen, til klitvæsen, til byudviklingsudvalg, til fredningsplanudvalg, til statens jordlovsudvalg og her også til matrikeldirektoratet og landbrugsministeriet og til landinspektøren.

Det er unægtelig en meget, meget lang proces, og det må være muligt at få en en-

lere forretningsgang i disse sager. Alle de nævnte instanser må jo se på sagen, mere eller mindre tage stilling til den og gemme den i deres kartoteker i en årrække, og det kan ikke være rimeligt. En del skal ud i marken og se på det, det gælder da i hvert fald fredningsplanudvalget, og det gælder jordlovsudvalget, og man kunne nok få et nøjere samarbejde end det, vi har i dag.

Også for fredningsnævnene og fredningsplanudvalgene mener jeg der er tale om en overlappning og lidt uklar kompetence, både mellem de to indbyrdes og i forholdet til andre instanser, og jeg mener afgjort, der er behov for en koordination. Spørgsmålet er, hvor vidt vi kan gå uden at gøre skade, og her er det jo afgørende, om vi kan regne med, at vi er nået så vidt i fælles interesse, at vi har virkelig fælles hensigt og fælles formål, eller der stadig væk kan være modsatte interesser.

Jeg tror, vi er meget stærkt på vej til fælles formål og fælles hensigt, og der kunne jo tænkes flere muligheder for en løsning af fredningsplanudvalgenes opgaver. For det første den mest foranderlige, nemlig at man overlod opgaverne som en del af kommunens og især amtskommunens samlede planlægning. Zonemyndighederne skal jo ifølge zoneloven også tage rekreative og landskabelige hensyn, og vi har nu fået en virkelig god støtte i landskabsanalyserne; man kunne eventuelt lave særlige regler for de områder, der er omfattet af landskabsanalyserne som fredningsværdige.

Vi er kommet meget vidt i fredningsansvarlighed, men spørgsmålet er, om vi er kommet vidt nok til en så gennemgribende ændring, selv om vi ved, at ansvaret stiger med bemyndigelsen. Hvis man skulle vælge en sådan ordning, måtte der i hvert tilfælde ændres noget ved fredningsnævnets beføjelser; de måtte have støtte til deres administration, og man måtte også nok se på, om Danmarks Naturfredningsforening skulle bringes mere ind i billedet.

En anden udvej er et særligt amtsudvalg, enten specielt et amtsudvalg for fredning eller et amtsudvalg, der omfatter fredning og miljøinteresser. Amterne har jo fået forureningsbekæmpelsen, og jeg mener egentlig, at de to ting hører nøje sammen, de bedømmes ud fra samme positive holdning til natur- og miljøbeskyttelse. Retningslinjerne